

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1920 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring av 40,
41 och 42 §§ i lagen om fattigvården den 14 juni 1918.*

Närvarande: herrar von Sneidern, von Sydow, Alfred Petrén, Hult, von Koch, Westman, Boberg, Linder, Sandegård, Magnusson i Kalmar, Andersson i Knäppinge, Karlsson i Gasabäck, Carlsson i Frosterud, Nilsson i Vibberbo*, Johansson i Sollefteå* och Johansson i Vittinge.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 122, vilken behandlats av andra lagutskottet, hava herrar Alfred Petrén och von Koch hemställt att riksdagen måtte för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse av 40, 41 och 42 §§ i lagen om fattigvården den 14 juni 1918.

Härigenom förordnas, att 40, 41 och 42 §§ i lagen om fattigvården den 14 juni 1918 skola erhålla följande ändrade lydelse:

40 §.

1 mom. Har — — — — — belüget.
Lag — — — — — godkänd.

2 mom. Har åt sinnessjuk, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, beretts vård å kommunal anstalt, vilken godkännts såsom anstalt för sinnessjuka i den ordning Konungen bestämt, äger det fattigvårdssamhälle, som

Jönköping	14 män och 14 kvinnor
Örebro	15 män och 15 kvinnor
Linköping	14 män och 12 kvinnor (behöves vissa ändringar för godkännande.)
Karlstad	11 män och 11 kvinnor
Uddevalla	14 män och 14 kvinnor
Kristianstad	10 män och 10 kvinnor
Trollhättan	7 män och 7 kvinnor
Falun	9 män och 9 kvinnor (behöves vissa ändringar för godkännande.)
Ystad	9 män och 9 kvinnor (behöves mindre ändring för godkännande.)
Vänersborg	6 män och 6 kvinnor
Motala landsförsamling	6 män och 6 kvinnor
Summa	<hr/> 230 män och 222 kvinnor

Uti en i första kammaren av samma motionärer väckt motion, nr 67 om anslag för nybyggnader vid Växjö hospital, har anförts följande, som torde vara av betydelse jämväl för föreliggande fråga. Antalet på plats å statens hospital väntande sinnessjuka utgjorde den 1 januari detta år 2,773, medan det antal platser för vård av sinnessjuka, som erhöles genom de hittills av riksdagen beslutade byggnadsföretagen, som ännu icke vore slutförda, icke uppginge till mer än 2,350. Då därjämte ett av dessa företag ännu ej ens vore påbörjat torde det komma att taga en avsevärd tid i anspråk, innan samtliga nya platser bleve tillgängliga. Skillnaden mellan antalet på hospitalsplats väntande sinnessjuka och antalet ännu icke tillgängliga nya platser, som av riksdagen beslutats, var sålunda vid berörda tidpunkt över 400, varvid för övrigt vore att märka, att hospitalen för närvarande på grund av det trängande behovet vore icke så litet överbelagda. Sålunda utgjorde antalet å samtliga hospital vårdade vid årets ingång 9,460, medan det fastställda platsantalet å dem vore sammanlagt endast 9,089. Det kunde emellertid på goda grunder antagas, att antalet anmälningar till hospital under de närmaste åren komme att väsentligt ökas. Detta måste nämligen — då det ju hittills på grund av platsbristen ansetts lönlöst att till intagning å hospital anmäla alla vårdbehövande sinnessjuka — bliva en följd av den nya fattigvårdslagen, därest den i dess 35 § givna föreskriften överallt noggrannt följdes.

Av ovanstående framgår, att det för närvarande och sannolikt även under en lång tid framåt finnes ett stort antal sinnessjuka, för vilkas lämpliga vård det är erforderligt, att de kommunala sinnessjukanstalterna i största utsträckning tagas i bruk. Men så sker ej nu. De höga vårdkostnaderna torde ofta avskräcka de fattigare kommunerna att utnyttja de lediga platser, som finnas å en del kommunala sinnessjukanstalter. Av ekonomiska skäl föredrager man icke sällan att inhysa de sjuka på den egna kommunens fattigvårdsanstalt, där lämplig vård ej kan lämnas och där förekomsten av sjuka av denna art givetvis är i hög grad menlig för anstaltens egentliga verksamhet. Det synes därför utskottet särdeles lämpligt, att landstingen på sätt motionärerna föreslagit bidra till kommunernas vårdkostnader för sjuka, intagna å de kommunala sinnessjukanstalterna. Att de kommuner, som själva påtagit sig kostnader för anordnande av sinnessjukanstalter av den art, att de fylla berättigade krav på en god sinnessjukvård, även erhålla bidrag från landstinget till vårdkostnaden för sina egna på anstalten intagna sjuka, finner utskottet överensstämma med billighet och rättvisa.

Utskottet har intet att erinra mot motionärernas förslag, att som villkor för landstingets bidrag uppställas, att anstalten skall i den ordning, som Konungen bestämmer, godkännas som anstalt för sinnessjuka, ej heller mot att, i överensstämmelse med vad som är stadgat beträffande landstingens bidrag till vårdkostnaden för kroniskt och obotligt sjuka, landstingens bidrag begränsas till halva vårdkostnaden och mot att åt landstingen inrymmes befogenhet att för bidrags beviljande uppställa de ytterligare villkor, som kunna befinnas lämpliga.

I motionärernas förslag till lagtext har utskottet vidtagit följande redaktionella ändringar i 40 §. Uttrycket »i den uti 1 mom. stadgade ordning» har utbytts mot uttrycket »under de förutsättningar, som för erhållande av ersättning enligt 1 mom. stadgas». Därjämte har i sista raden framför ordet »villkor» inskjutits ordet »ytterligare».

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av motionen, måtte för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse av 40, 41 och 42 §§ i lagen om fattigvården den 14 juni 1918.

Häriigenom förordnas, att 40, 41 och 42 §§ i lagen om fattigvården den 14 juni 1918 skola erhålla följande ändrade lydelse:

40 §.

1 mom. Har — — — — — beläget.

Lag — — — — — godkänd.

2 mom. Har åt sinnessjuk, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, beretts vård å kommunal anstalt, vilken godkänts såsom anstalt i den ordning Konungen bestämt, äger det fattigvårdssamhälle, som har att ansvara för vårdkostnaden, att under de förutsättningar, som för erhållande av ersättning enligt 1 mom. stadgas, av vederbörande landsting erhålla gottgörelse med hälften av det belopp, vartill nämnda kostnad visas hava uppgått; ägande landstinget att för beviljande av sådan gottgörelse uppställa de ytterligare villkor, som kunna befinnas lämpliga.

41 §.

1 mom. Där — — — — — vad i 40 § 1 mom. sägs.

2 mom. Därest — — — — — lämpliga.

42 §.

Där — — — — — vad i 40 § 1 mom. sägs.

Denna lag skall träda i tillämpning den 1 januari 1921.

Stockholm den 17 februari 1920.

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.